

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové v právní věci

žalobkyně: **E. B.**
bytem Š., B.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Žaloba se v rozsahu, v němž se žalobkyně domáhala určení, že se žalovaný vůči žalobkyni dopustil nezákonného zásahu tím, že jí v průběhu shromáždění na podporu aktivistů z iniciativy „Obsaď a žij“ napadl dřevěným křeslem, **zamítá.**
- II. Řízení se v rozsahu, v němž se žalobkyně domáhala určení, že žalovaný se dopustil nezákonného zásahu vůči žalobkyni tím, že ji uzavřením Hyberské ulice omezil ve shromažďovacím právu a právu na svobodu projevu, **zastavuje.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala ochrany před nezákonným policejním zásahem, k němuž došlo v neděli 10. 6. 2017, kdy aktivisté z iniciativy „Obsad’ a žij“ obsadili opuštěný dům v ulici Senovážná 10 v Praze 1 ve vlastnictví České republiky.
2. Pod body 1–4. žaloby uvedla, že aktivisté chtěli veřejnost upozornit na nehospodárné využívání majetku státem a vyjádřit svoji nespokojenost nad nepřijetím zákona o sociálním bydlení, který by mohl alespoň částečně vyřešit stávající bytovou nouzi. Zásah trval přibližně od 19 hodiny, kdy na místo přijela Policie České republiky s cílem aktivisty z objektu vyvést, přičemž zásah proti nim trval až do časných ranních hodin. Žalobkyně uvádí, že jako sympatizantka uvedeného hnutí dorazila na místo kolem 23. hodiny s cílem aktivisty podpořit. Celá Senovážná ulice byla policií uzavřena, proto se žalobkyně s desítkami dalších protestujících pokojně shromáždili na chodníku u domu v sousedící ulici Hybernská 4, jehož vchodem je možné se do objektu v Senovážné č.p. 10 dostat. Vchod do objektu na ulici Hybernská 4 střežila skupina těžkooděnců, další desítky těžkooděnců vnikali do objektu a do ulice také přijelo několik policejních dodávek. Kolem půlnoci policisté chtěli jednou z dodávek vjet dovnitř objektu Hybernská 4. Těžkooděnci proto vytvořili z obou stran vchodu kordon a vyzvali protestující stojící v jejich blízkosti, aby ustoupili. Žalobkyně stála na levé straně vchodu v bezprostřední blízkosti kordonu, když před tím poslouchala rozhovor policisty s přítomným advokátem aktivistů. Když policie dala shromážděným pokyn, aby ustoupili, neexistovala možnost, jak tento pokyn dobrovolně splnit, protože policisté proti nim rázně vykročili a začali je vlastními těly vytlačovat. Žalobkyně ustupovala podle pokynů policie dobrovolně, nicméně zůstávala dále v první řadě před kordonom, aby viděla, co se u vchodu bude odehrávat. V tu chvíli se příslušníci policie začali chovat hrubě. Jeden z nich jí pohrdavě tykal, ať ustupuje dál, a přitom do ní bez opodstatněného důvodu strčil. To považuje žalobkyně za neúctu a za demonstraci despektu vůči přítomnému levicovému hnutí a politicky aktivním mladým lidem, zejména pak k ženám. Auto již mělo dost prostoru, avšak policie je vytlačovala dál. Dostali se až do míst, kde policistům v cestě překáželo křeslo s těžkými dřevěnými nohami, které zde protestující předtím umístili na chodník pro dívku hrající na kytaru. Policista s číslem helmy B 619 křeslo uchopil a rázně se s tím rozešel přímo proti žalobkyni. Přesto že se snažila pokračovat v ustupování, policista ji silně zasáhl do levého lýtka. Žalobkyně začala křičet, aby ji nechal na pokoji, což učinil teprve po několika krocích a křeslo položil na kraji chodníku. Zákrok policie popsany v bodech 4-7 žaloby žalobkyní otrásl.
3. V bodě 8. žaloby žalobkyně uvedla, že rána do lýtka dřevěným křeslem jí způsobila jen podlitinu o velikosti několika centimetrů, která podle lékařské zprávy nevyžadovala další ošetření. Nicméně pokud by žalobkyně nestihla zareagovat a ustoupit, mohla celá situace skočit pádem i zlomeninou.
4. Pod bodem 9. žalobkyně uvádí, že incident na ni zanechal nejen fyzické, ale i psychické stopy. Žalobkyně měří 160 a váží 50 kg, takže jí náhlý agresivní výpad dvakrát většího muže zahaleného v těžké výzbroji těžkooděnců pochopitelně silně rozrušil. Přestože je

zapřísáhlá nekuřačka bezprostředně po incidentu vykouřila několik cigaret a i když je v emočně vypjatých situacích velmi nekonfliktním člověkem, začala na policistu v rozrušení křičet. Při vzpomínce na incident se jí vždy silně rozbuší srdce a sevře žaludek.

5. V bodě 10. žalobkyně uvádí, že situace se na nějakou dobu následně uklidnila. Kolem jedné hodiny ranní je však policisté vyzvali jménem zákona, ať opustí Hybernskou ulici. Přes nesouhlas některých byla mezi prvními, kdo jejich rozkazu uposlechl a vydal se s ostatními směrem k Masarykovu nádraží. Přestože byli jedni z prvních, kteří uposlechlí příkaz, rozběhlo se za nimi agresivně a nepřiměřeně několik těžkooděnců s křikem „opustte ulici, opustte ulici“ a hnali je až k průchodu na rohu Hyberské ulice, kde se dali opět na ústup.
6. V bodě 11. žalobkyně poukázala na svou domněnku, že shromáždění bylo z Hyberské ulice vyhnáno z nějakého závažného důvodu, avšak žádný takový nenastal. Zatýkání osob obývajících objekt v Senovážné proběhlo až v brzkých ranních hodinách a jediný účel, proč bylo shromáždění kolem jedné hodiny ranní vyhnáno z Hyberské ulice, spatřuje žalobkyně v tom, že policii bylo shromáždění nepříjemné a nesympatické a chtěli se ho, pokud možno, co nejdříve zbavit, zatímco oni budou moc nikým nekontrolováni vykonat právně přinejmenším sporný zákrok proti aktivistům uvnitř budovy.
7. Žalobkyně svá tvrzení o průběhu zásahu prokazuje návrhem důkazů, kterými jsou:
 - lékařská zpráva z chirurgického vyšetření ze dne 11. 6. 2017
 - výpovědi osob přítomných na shromáždění, a to:
 1. T. F. k bodu 4.-11. žaloby
 2. F. F. k bodu 2.-11. žaloby
 3. K. M. K. k bodu 10.-11. žaloby

dále výpovědi osob, které s žalobkyní trávil večer těsně před její účasti na shromáždění, a to:

1. výpověď L. Z.
2. výpověď F. F.

a dále návrhy důkazů:

- fotografie křesla
 - videozáznam uzavírání Hyberské ulice přiložený na CD (přibližně od 1.30 hod).
8. Žalobkyně uvedená tvrzení o skutkovém stavu odůvodňovala dále v části žaloby, týkající se právního hodnocení věci.
 9. Zásah žalovaného vymezila konáním spočívajícím v tom, že ji příslušník Policie České republiky v průběhu pokojného shromáždění napadl těžkým dřevěným křeslem, přestože dbala jeho pokynu. O hodinu později při uzavírání Hyberské ulice se za ní příslušníci Policie České republiky agresivně rozběhli, přestože plnila všechny pokyny. Důsledkem popsání zásahu vznikla žalobkyni fyzická i psychická újma.
 10. Nezákonnost tohoto zásahu spočívala dle žalobkyně v nepřiměřenosti ve smyslu § 11 zákona o Policii České republiky. Přisvědčila tomu, že vytvoření kordonu z obou stran vstupních dveří objektu v Hyberské 4 a následné vytlačování protestujících policisty bylo sice legitimním účelem směřujícím k umožnění průjezdu policejního vozu do objektu a také

k ochraně bezpečnosti a zdraví protestujících, tohoto účelu však bylo možné dosáhnout mírnějšími prostředky, a to konkrétně nenásilnou výzvou protestujícím k ústupu bez okamžitého fyzického kontaktu verbálního ponižování a všeobecné demonstrace síly. V okamžiku, kdy policista s helmou B 619 zvedl těžké dřevěné křeslo stojící na chodníku a vydal se směrem k žalobkyni, přičemž jí zasáhl do lýtky, byl navíc prostor pro průjezd vozidla do objektu dávno bezpečně zajištěn. Pokud měli policisté pocit, že je potřeba dav vytlačovat dál, mohli překážející křeslo prostě obejít a nikoli jej uchopit a použít ho jako nástroj sloužící k zastrašování přítomných. S ohledem na fakt, že vyklizení budovy proběhlo až v brzkých ranních hodinách, což bývá ostatně z důvodu bezpečnosti běžnou policejní praxí, si lze klást také otázku, zda musel vjezd policejního vozidla do budovy probíhat opravdu pod takovým tlakem a v takové rychlosti za použití výše popsaných praktik, když se jednalo o pouhý strategický manévr, na jehož provedení měla policie čas v podstatě celou noc.

11. Stejnou nepřiměřenost spatřuje žalobkyně také v aktu uzavření Hyberské ulice, kdy došlo hned po formulaci příkazu k opuštění ulice k vyhánění protestujících agresivním rozběhnutím těžkooděnců ke skupině dávno dobrovolně opouštějících ulici a tím žalobkyně a další bez jakéhokoli legitimního důvodu nutili k bezdůvodnému útěku.
12. Dle žalobkyně žalovaný dále porušil § 53 zákona o Policii ČR. Křeslo, které proti ní policista použil, žalobkyně považuje de facto za donucovací prostředek ve smyslu § 52 písm. c) zákona o Policii ČR. Jedná se o tzv. jiný úderný prostředek, který je podobně jako obušek způsobilý způsobit člověku tupou ránu a s ní související újmu na zdraví. Policista proti žalobkyni použil donucovacího prostředku, aniž k tomu byl podle § 53 odst. 1 zákona o Policii ČR oprávněn, neboť ve chvíli výše popsaného incidentu žalobkyně neohrožovala žádnou jinou osobu, majetek, ani veřejný pořádek. I kdyby se však policista domníval, že je podmínka § 53 odst. 1 cit. zákona naplněna, měl žalobkyni v souladu s § 53 odst. 2 cit. zákona nejprve vyzvat, aby upustila od domnělého protiprávního jednání s výstrahou, že proti ní jinak bude použito donucovacích prostředků. Jak je patrné z výše popsaného skutkového stavu, k takové výzvě nedošlo. Naplněn nebyl ani požadavek § 53 odst. 6 zákona o Policii ČR, který stanoví policistovi povinnost nepoužívat proti donucované osobě prostředek zřejmě nepřiměřený.
13. Žalovaný dále svým nezákonným zásahem porušil shromažďovací právo žalobkyně, které jí zaručuje čl. 19 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 11 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“), stejně jako právo na svobodu projevu zaručené v čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy, které se shromažďovacím právem úzce souvisí. Žalovaná porušila shromažďovací právo žalobkyně ve chvíli, kdy uzavřela Hyberskou ulici, aby se tímto zbavila dohlížející veřejnosti a umožnila shromáždit se až na okraji Hyberské ulice kousek od Prašné brány, kde přítomní na místo zákroku neměli dostatečný výhled a svůj názor na protiprávnost a nepřiměřenost zákroku tak neměli možnost efektivně vyjádřit. Přestože se jednalo o spontánní, předem neohlášené shromáždění, nepozbývá z tohoto důvodu podle ustálené soudní praxe ústavní ochrany (viz. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva OYA Ataman proti Turecku ze dne 5. prosince 2006 č. 74552/01 nebo rozsudek Cissé proti Francii ze dne 9. dubna 2002 č. 51346/99), a ostatně s ním v § 12 odst. 3 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, počítá i běžná legislativa. Je tedy k posouzení, zda se jednalo o zásah nezbytný a legitimní. Za legitimní cíl zásahu žalovaný nejspíš považoval ochranu majetku a veřejného pořádku, nicméně prostředky, které k jejich zajištění užil, lze v demokratické společnosti za nezbytné

označit jen stěží. Předně pokojné shromáždění v Hyberské ulici cizí majetek ničím neohrožovalo, stejně jako svou nenásilnou povahou ničím nenarušovalo veřejný pořádek. Ne tak zákrok samotné policie, který mnozí z vyděšených kolemjdoucích naprosto legitimně považovali za zákrok proti teroristickému útoku a nikoli proti skupince neozbrojených aktivistů pokojně obývajících opuštěný dům. Zákrok proti aktivistům měl navíc proběhnout uvnitř budovy, a nikoliv v Hyberské ulici, takže by přítomné shromáždění na tomto místě nemohlo žádným významným způsobem plnění úkolů policie narušit. A i kdyby tento úkol shromáždění v budoucnu přece jen nějakým způsobem narušilo, měla policie počkat až do této chvíle a následně proti shromážděným zakročit, a nikoliv před nimi ulici jen tak preventivně uzavřít. Uzavření ulice proto žalobkyně považuje za samoučelné a šikanózní, nemající oporu v zákoně, jehož jediným účelem je odsouzení politického přesvědčení shromážděných a snaha se jich co nejrychleji zbavit.

14. Zásah byl namířen přímo proti žalobkyni nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasaženo a přímo zkrátil její práva, neboť útok dřevěným křeslem byl žalovaným namířen přímo proti žalobkyni. V důsledku uzavření Hyberské ulice bylo dále přímo zasaženo do její svobody projevu a shromažďovacího práva. Tím ji, vedle ústavně zaručených práv žalovaná přímo zkrátila na právech podle § 11 a § 53 zákona o Policii ČR.
15. Při dokazování způsobeného zranění žalobkyni by mělo dojít k částečnému přesunu důkazního břemene na žalovaného. Dojde-li při policejním zásahu ke zranění osob, je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 6 As 255/2014-42 ze dne 25.5.2015 na stát a jeho orgány částečně přesunuto důkazní břemeno. Zatímco žalobce musí prokázat, že ke zranění došlo, je na žalovaném, aby prokázal, že si žalobce zranění způsobil sám anebo k němu došlo jinak či jindy, nebo že jde o následek oprávněného použití donucovacích prostředků. Jinak je odpovědnost za takové zranění přičitatelná žalovanému. Důkazy žalobkyně přiložené k žalobě vznik zranění bezpochyby prokazují a důkazní břemeno je proto tímto přeneseno na žalovaného.
16. Z uvedených důvodů žalobkyně v návrhu rozsudečného výroku soudu navrhla, aby soud vydal rozsudek v následujícím znění:
17. Žalovaný se vůči žalobkyni dopustil nezákonného zásahu tím, že ji v průběhu shromáždění na podporu aktivistů z iniciativy *Obsad' a žij*, napadl dřevěným křeslem.
Dále se žalovaný dopustil nezákonného zásahu vůči žalobkyni tím, že ji uzavřením Hyberské ulice omezil ve shromažďovacím právu a v právu na svobodu projevu.

II. Vyjádření žalovaného

18. K prvnímu tvrzení o zásahu policie žalovaný uvádí, že žalobkyní uváděný skutkový stav nekoresponduje se záznamem předmětného zásahu pořízeným z vozidla Policie.
19. Jak je patrné z videozáznamu č. 1 (důkaz č. 1) Policie ČR komunikovala s osobami před vchodem do budovy několik minut. Zde přítomné osoby tak měly dostatečný čas a prostor odejít z místa dále do ulice Hyberská a uvolnit vjezd pro potřeby Policie ČR. S ohledem na to, že se jednalo o možný vstup do obsazené budovy na adrese Senovážná 10, toto místo bylo využito k plnění úkolů Policie ČR podle ust. § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Samotná výzva Policie ČR k opuštění daného místa se opírala o ust. § 43

odst. 1 písm. b) zákona o policii, *kteřé stanoví, že vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě*. Jelikož v daném místě bylo nutné zajistit pohyb policejních sil a techniky pro účely plnění úkolů Policie ČR, byly naplněny podmínky stanovené zákonem pro výše popsáný postup. Žalovaný rovněž akcentuje, že dle ust. § 114 zákona o policii je každý povinen výzvě vyhovět, a to bez zbytečného odkladu.

20. K námitce nepřiměřenosti postupu žalovaný odkázal na podmínky postupu dle ust. § 11 zákona o policii a na videozáznam č. 1, Policie ČR, dle kterého policie postupovala velmi umírněně, rozhodně nelze hovořit o rázném vykročení nebo o razantním zákroku. K nasazení policistů pořádkové jednotky došlo až v okamžiku, kdy komunikace s osobami na místě nevedla ke splnění účelu výzvy. Jak je patrné z videozáznamu. 1, k vytlačení z prostoru použila Policie ČR pouze nejmírnější prostředky a osoby byly vytlačeny pouze do takové vzdálenosti, která umožnila vjezd služebního vozidla. S ohledem na situaci na místě předmětné události považuje žalovaný celý postup za zcela přiměřený a v souladu se zákonem. K uvedenému tvrzení žalobkyně o použití křesla k jejímu vytlačení z prostoru nemá žalovaný žádný konkrétní poznatek. Na přiloženém videozáznamu č. 1, který pokrývá zmiňovanou situaci, není žalobkyní uváděný skutkový stav zaznamenán, není z něho ani patrné, že by v daném místě došlo k jakémukoli zranění, a o tvrzeném postupu či způsobeném zranění nemá Policie ČR žádný úřední záznam.
21. K prvnímu tvrzenému zásahu žalovaný předložil jako důkazní prostředky:
 - videozáznam policie č. 1 (dle videozáznamu důkaz č. 1)
 - článek „Dům v Hybernské a Senovážné obsadili squatteři, situaci řešila policie“ + video idnes tv. zdroj: https://www.lidovky.cz/dum-v-hybernske-a-senovazneobsadili-squatteripolicie-na-miste-pwk-/zpravydomov.aspx?c=A170610_210720_ln_domov_ELE
22. K druhému tvrzenému nezákonnému zásahu žalovaný uvádí, že z přehledu oznámených shromáždění, který zveřejňuje Magistrát hl. města Prahy, nevyplývá, že by bylo nějaké shromáždění na dotčené místo oznámeno. Nebyl tedy dán důvod k tomu, aby Policie ČR vůči přítomným osobám postupovala podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „shromažďovací zákon“). Žalovaný si je vědom toho, že ochrany požívají rovněž i shromáždění spontánní, avšak shluk osob nejevil znaky shromáždění. Nicméně seskupení osob, dle tvrzení žalobkyně údajně spontánní shromáždění, které se konalo primárně kolem budovy Hybernská 4, bylo v tomto směru ze strany Policie ČR plně respektováno a bylo regulováno pouze k zajištění vjezdu služebního vozidla. Žalovaný je též toho názoru, že s ohledem na charakter místa a celé akce musely zde seskupené osoby zároveň s určitými zákonnými omezeními počítat.
23. Žalovaný má za to, že je nejprve třeba zabývat se otázkou, zda se vůbec jednalo o shromáždění ve smyslu ust. § 1 odst. 2 shromažďovacího zákona, tedy zda účelem seskupení osob nebylo například pouze přihlížení zásahu Policie ČR ze zvědavosti. Právo shromažďovací chrání pokojný projev názoru, nikoliv tzv. přímé akce nebo seskupení přihlížející zásahu. Projev názoru by zde byl spíše již jen vedlejším produktem akce ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu pod č.j. 8 As 39/2014-56. Zde žalovaný zdůrazňuje, že blokační aktivity rozhodně nespádají pod výkon či ochranu shromažďovacího práva (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Barraco proti Francii, č. stížnosti 31684/05). Otázkou je rovněž vlastní přesvědčení

účastníků o výkonu shromažďovacího práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu pod č.j. 8 As 39/2014-56). Žalovaný dále zdůrazňuje, že rovněž za situace, kdy by na dané seskupení osob bylo nahlíženo jako na neozenámené shromáždění, má Policie ČR na základě ust. § 8 odst. 4, ve spojení s § 8 odst. 6, shromažďovacího zákona oprávnění pohyb osob nebo shromáždění na místě svými pokyny regulovat. V potaz je nutné brát také to, že Policie ČR byla nucena reagovat nejen na chování seskupeného davu, ale rovněž na dění uvnitř obsazené budovy. Zatímco část osob z obsazené budovy se podařilo ještě v průběhu dne 10. června 2017 z budovy vyvést, jiná část osob se v nočních hodinách přemístila na střechu dané obsazené budovy a odmítala místo opustit. Policie ČR tak musela zvažovat veškeré aspekty a rizika případného zákroku, a to nejen v místě (tj. na střeše budovy), ale právě s ohledem na zachování principu přiměřenosti zásahu a zajištění ochrany života, zdraví a majetku dalších osob i v bezprostředním okolí místa zákroku. V tomto smyslu bylo v dané chvíli vyhodnoceno jako potřebné vyklidit prostor kolem budovy v Hybernské ulici. Uvedený postup koresponduje se závěry Nejvyššího správního soudu, který konstatoval, že vyhodnocování podnětů k zásahu má probíhat kontinuálně před zásahem i na místě zásahu, musí se zvažovat veškeré okolnosti svědčící pro a proti provedení zásahu, vždy se přitom vychází ze skutečností, které byly známy v době, kdy toto rozhodnutí o zásahu padlo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 255/2014-42). Pokud tedy žalobkyně namítá, že zbytek osob byl zajištěn až v ranních hodinách a nikoli bezprostředně po vyklizení ulice Hybernská, je nutné zdůraznit, že podmínky pro rozhodnutí o provedení či neprovedení zákroku se vyvíjely mimo jiné v závislosti na jednání osob na střeše budovy (odmítání spolupráce, přecházení po střeše za tmy, atd.) a snahy Policie ČR o zajištění efektivního a bezpečného řešení nastalé situace (nasazení policejních vyjednávačů, umístění dopadové matrace).

24. Dle žalovaného údajný zásah do práv dotčených osob byl v tomto směru zcela přiměřený dané situaci. Nedošlo k rozpouštění shromáždění, neboť se o shromáždění nejednalo, ale došlo pouze k faktickému posunu místa seskupení osob mimo prostor probíhajícího služebního zákroku, což je patrné i z videozáznamu policie č. 2 (dle videozáznamu důkaz č. 4). Nejvyšší správní soud rovněž připouští určitou míru disproporce zásahu do ochrany veškerých v úvahu přicházejících práv všech zúčastněných osob při rozhodování policie na místě, kdy se rozhoduje v časově omezené době a ve vypjaté situaci (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu pod č.j. 6 As 255/2014-42 a č.j. 1 As 63/2011-97. V předmětné právní věci byla vůči zde seskupeným osobám využita výzva Policie ČR podle ust. § 43 odst. 1 písm. b) zákona o policii, která stanoví, že vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě (pokud by se jednalo o shromáždění, opravňovalo by k výzvě i již výše zmíněné ustanovení § 8 odst. 4 shromažďovacího zákona).
25. K samotné přiměřenosti prováděného služebního zákroku žalovaný uvedl, že skutková tvrzení žalobkyně v bodě 10. a 11. žaloby vycházejí ze subjektivního vnímání nastalé situace, přičemž přiměřenost podle ust. § 11 zákona o policii je nutné hodnotit v celém kontextu. V podstatě celý průběh daného služebního zákroku je zachycen na videozáznamu policie č. 2 (důkaz č. 4) a je z něho patrné, že většina osob odmítala výzvy uposlechnout, což dávala hlasitě najevo. Policie ČR stejně jako v předchozím případě postupovala přiměřeně, a to za využití odpovídajících donucovacích prostředků, umožnila osobám volný odchod a naopak čelila hlavně verbální agresi ze strany dotčených osob. K samotnému rozběhnutí zasahujících policistů, které zmiňuje žalobkyně, došlo až v důsledku toho, že na zasahující policisty byla z tohoto prostoru vhozena láhev, což j e z

předkládaného důkazu patrné a seznatelné. Účelem tohoto postupu tedy nebylo jakkoli zastrašovat seskupený dav osob, ale potřeba reagovat na útok, který přišel z jejich strany. S ohledem na uvedené považuje žalovaný rovněž tento postup Policie ČR za zcela přiměřený a v souladu se zákonem.

26. K druhému tvrzenému zásahu žalovaný předložil jako důkazní prostředky:
27. Na videozáznamu č. 1 - důkaz č. 3: článek „Střechu domu v Senovážné opustili poslední squaťři. Ostatní policie vyvedla“ zdroj: http://zpravy.idnes.cz/squatter-i-obsadili-dum-v-hybernske-asenovazne-fr0-/domaci.aspx?c=A170610_205926_domaci_jol
videozáznam policie č. 2 – důkaz č. 4
zprávu Magistrátu hl. m. Prahy - neoznámení shromáždění žalobkyně
28. Nad rámec výše uvedeného žalovaný akcentuje, že ve smyslu ustálené judikatury správních soudů by žaloba na ochranu před nezákonným zásahem byla důvodná, pouze pokud by byly kumulativně splněny tyto podmínky: žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka); není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nemůže soud deklaratorní výrok o nezákonnosti zásahu vydat. Žalovaný zastává a vyjadřuje názor, že nebyla splněna 3. podmínka výše uvedeného pětiprvkového testu, neboť žalobkyní popsany zásah nebyl zásahem nezákonným, když postup příslušníků Policie ČR byl v souladu se zákonnými předpisy.
29. S ohledem na shora uvedené skutečnosti žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Jednání před soudem

30. Při jednání před soudem se žalobkyně vyjádřila především k bodu 4. žaloby, kdy uváděla protestní cíl její přítomnosti na shromáždění. Uvedla, že byla v bezprostřední blízkosti policejního kordonu, kdy policista B 619 se choval hrubě, tykal žalobkyni a v momentě, kdy se policistům do cesty dostalo těžké křeslo, policista křeslo prudce vzal a nohou křesla jí tlačil ke zdi a zasáhl do levého lýtka, čímž jí způsobil podlitinu. Přestože to nevyplyvá ze žádného videozáznamu, způsob zranění může prokázat výsledky svědků a lékařskou zprávou. Důkazní břemeno tvrzení, že se tak nestalo, zůstává dle judikatury Nejvyššího správního soudu na žalovaném.
31. Z hlediska zásahu do shromažďovacího práva, žalobkyně uznává, že policie měla důvod k určitému zásahu, tento postup tak nepovažuje za stěžejní, rozhodný byl nezákonný zásah spočívající v ataku křeslem. Dále uvedla, že svými tvrzeními splňuje pětikrokový test nezákonného zásahu pro podání správní žaloby.
32. K dotazu soudu, žalobkyně upřesnila, že stála po levé straně při vjezdu do budovy, předmětné křeslo stálo na chodníku, cca 2 metry od vjezdu. Když se svědky ustupovala, křeslo bylo mezi nimi a policejním kordonem, a po jeho zvednutí policista postupoval s křeslem proti žalobkyni a žalobkyni zranil zepředu na holenní kosti. Žalobkyně byla v šoku, ohradila se proti postupu policisty na místě, avšak žádnou stížnost nepodala a

lékaře v ten den nevyhledala, učinila tak až příští den - v neděli. Nešlo o vážné zranění, jen o podlitinu, ale z principu jí vadí, když na ní příslušník ozbrojených sborů bezdůvodně zaútočí. Žalobkyně začala ustupovat při první výzvě policie, domnívá se, že byly i další výzvy, ale žalobkyně ustupovala již od počátku.

33. K dotazu soudu, v jakých místech se nacházeli svědci T. F. a F. F., žalobkyně uvedla, že tito stáli za ní, žalobkyně stála v první řadě před kordonem, svědci stáli tak ve druhé řadě.
34. Zástupce žalovaného při jednání před soudem uvedl, že k prvnímu tvrzení o zásahu křeslem nemá žalovaný žádné záznamy, při bezpečnostní akci vně objektu nebyly použity žádné úderné donucovací prostředky, jen zvukové zařízení. Žádný z policistů o takovém úderu neví. Není pravdivé tvrzení žalobkyně, že nebylo zapotřebí zasahovat vně objektu, když k zajištění aktivistů v objektu došlo až v ranních hodinách druhého dne. K zásahu v objektu v Senovážné ulici docházelo již v průběhu večera 10. 6. 2017 před tím, než se žalobkyně, jak uvádí ve 23. hodin dostavila na místo. V ranních hodinách bylo zajištěno asi 4-5 osob, které se zdržovali na střeše, většina z nich kolem 27 osob již byla zajištěna na dvoře objektu kolem 22. hodiny, kdy probíhaly na dvoře úkony ohledně zjišťování totožnosti aktivistů a pro tyto účely do dvora vchodem z Hyberské vjížděla policejní dokumentační technika, takže docházelo k plnění úkolů policie. Lidé shromáždění u vchodu si museli být vědomi zásahu a toho, že policie bude chtít vstupovat do objektu. Z videozáznamu je zřejmé, že když policejní auto vjelo do dveří, cca kolem 24. hodiny, již zákrok nepokračoval až do 1 hodiny ranní. Žalobkyně i přes své zranění setrvala na místě do 1. hodiny ranní, nevyhledala žádnou pomoc.
35. K tvrzenému zásahu do shromáždění zástupce žalobce poukázal na nekonkrétní tvrzení žalobkyně. Oficiálně nebylo shromáždění ohlášeno, pokud by mělo jít o spontánní shromáždění, poukázal na to, že policisté s přítomnými odpoledne i večer hovořili, přičemž každá osoby tvrdila, že je tam sama za sebe, že nemají určenou společnou osobu, která by jejich jménem s policisty komunikovala a předávala informace. Žalobkyně ani nespecifikovala, zda chtěla sama iniciovat shromáždění na místě. V tomto směru zástupce žalovaného poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu a na výklad pojmových znaků shromáždění. Zástupce žalobce dále znovu zdůraznil nezbytnost uvolnění prostoru pro vjezd služebních vozidel pro plnění úkolů policie, policie toliko autoritou těžkooděnců po výzvě vytlačovala osoby z ulice Hyberské, nešlo o žádné razantní vytlačování ani zastrasování. Z videozáznamu je patrné, že policie postupovala umírněně a ve dvou třetinách ulice a až v momentě, kdy dav hodil proti policistům lahev, došlo toliko k rozběhnutí části policistů proti davu, aby zajistili osobu, která láhev hodila. Nejde proto hovořit o nezákonném zásahu policie.
36. Zástupce žalobce dále z hlediska časového postupu zákroku, předložil soudu další videozáznam Policie ČR označený jako „Videa Policie Hyberská“, a to na podporu své argumentace o přiměřenosti zásahu v části, kdy osoby přihlížející v Hyberské ulici byli vyzváni k opuštění ulice Hyberské. Jde o tentýž záznam policie, avšak s časovými údaji, jak zákrok postupoval, a dále, že končil v 1 hodinu druhého dne. Má dokumentovat i průběh zákroku z odpoledne, kdy v ulici Senovážné probíhal hovor s policistou, který zjišťoval účel shromážděných osob, případně jejich zástupce, kdy tyto osoby, které se pak přemístily do ulice Hyberská, uváděly, že jsou přítomny každý za sebe a neuváděly nic, co by kvalifikovalo jejich přítomnost jako shromáždění. Zástupce žalovaného dále nabídl videozáznam i k tomu, proč policie přistoupila k vyklizení ulici Hyberská. Tento záznam

dokresluje důvod k vyklizení ulice, aby mohlo dojít k poklidnému zákroku, neboť záznam ze směru od náměstí Republiky dokumentuje zabraňování zákroku policie.

37. Soud provedl dokazování výsledkem svědků.
38. Svědkyně T. F. ve své výpovědi před soudem uvedla, že dne 10. června 2017 kolem 11 hodiny večer stála v ulici Hybernská 4 v místě vchodu do objektu Senovážná 10 se svým bratrem a se žalobkyní, když policie nařídila, aby přítomní opustili Senovážnou (později opravila, že Hybernskou) ulici. Když odcházeli, uviděla jednoho policistu, jak vzal do rukou křeslo, držel je před sebou a vlastně na žalobkyni už s tím křeslem naběhl, že ho jako by na ni natlačil. Na výzvu soudu, aby upřesnila, odkud a jakým způsobem probíhal útok, uvedla, že křeslo bylo tak půl metru před vratama, svědkyně stála vedle žalobkyně vpravo a bratr od žalobkyně vlevo. Ostatní přihlížející stáli za nimi. Policista stál u vchodu a oni stáli tak metr od něj. To křeslo policista vzal a šel s ním přímo proti žalobkyni a natlačil ho na ni. Svědkyně uvedla, že policista zranil žalobkyni do kolena, svědkyně viděla modřinu na koleni. K otázkám žalobkyně, svědkyně uvedla, že ulici společně opustili na výzvu policie směrem na Masarykovo nádraží, po zaznění první výzvy již odcházeli, pak již na ně policisté neútočili, žalobkyně po zranění působila rozrušeně, mluvili o tom, že jí bolí noha. K otázce zástupce žalovaného svědkyně znovu uvedla, že odcházeli po první výzvě policie, poté, kdy do vrat vjíždělo vozidlo, nebránil jim v tom, žádný dav. Útok policisty na žalobkyni vnímala jako intenzivní, cílený útok, avšak s policistou ani později nějakou stížností tuto situaci neřešili.
39. Svědek F. F. souvisle k situaci uvedl, že nejprve seděli na zemi. Potom, když je policisté vyzvali, aby se rozešli nebo se vzdálili, protože docházelo k vyklizení místa, tak se zvedli. Žalobkyně stála u zdi, svědek stál vedle ní, kdy ona stála po jeho levé straně a před nimi byla větší dřevěná židle, kterou ten policista vzal a tou židlí natlačil žalobkyni na nohu a na zeď. Já jsem jenom řekl, co to děláte a poté ten policista už tu židli položil. Ale k tomu prvnímu natlačení tam došlo a pak jsme vlastně už utíkali, protože ti policisté začali hodně křičet, začali utíkat a lidi rozhánět. Takže pak již utíkali bezhlavě. K momentu zranění židlí svědek následně upřesnil, že policista židli vlastně jakoby přizvedl a natlačil ji žalobkyni na nohu a dále na zeď. Poté policista křeslo položil zase zpátky kousek dál, kde byl takový vchod, vchodové dveře. Tam to umístil jako za stěnu, jako výklenek. Předtím než došlo k tomu natlačení, křeslo stálo po pravé straně od východu z objektu, kde svědek se žalobkyní předtím seděli, tak dva tři metry od vchodu. Žalobkyně nechtěla volat záchranku, ale stěžovala si, že jí bolí noha, že se jí špatně šlape. Jen řekla něco jako, co to děláte a pak už vlastně běželi. Bylo to vlastně pár vteřin před tím, než utíkali. Svědek uvedl, že to mohlo být někdy kolem 2. hodiny ranní, vlastně už v neděli. Byli tam již od 11. hodin dne předtím a k rozeznání došlo někdy okolo 2. hodiny ranní druhý den. K ataku křeslem došlo před 2. hodinou. K výzvě policie k opuštění a k rozchodu místa došlo krátce před atakem křeslem, to mohlo být tak 20 minut před tím., bylo tam několik výzev, svědek se žalobkyní pak odešli tak cca 15 minut po tom zranění. Žalobkyně byla zraněna někde do nohy, do kolena, do holeně. Svědkyně T. F. stála někde kousek vedle svědka, byli spolu, ale už si přesně nepamatuje místo. Mezi nimi a křeslem nestáli lidé, za nimi stáli lidé, kteří se snažili nějak utéci. Když křeslo odložili, mohli už v podstatě volně odejít, to nastal již útek samotný. Bylo tam pouze jedno křeslo. Odcházeli, když policejní vozidlo vjíždělo do vrat, to už bylo po výzvě. Žalobkyně si stěžovala na to, že jí bolí noha, i tak trochu jako špatně chodila, špatně našlapovala.
40. Soud při jednání provedl dokazování:

A) videozáznamem uzavírání ulice Hyberské na CD (přibližně 1.30 hod), předloženým žalobkyní.

B) videozáznamem č. 1 - důkaz č. 1 – situace v ulici Hyberská při zákroku Policie ČR v objektu domu v Senovážné ulici aktivisty, předloženým žalovaným

C) videozáznamem č. 2 - důkaz č. 4 - část ulice u vchodu do objektu Hyberská 4 při vyklizení ulice Hyberská, předloženým žalovaným,

D) lékařskou zprávou pohotovostní služby Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, I. chirurgické kliniky VFN a 1. LF UK ze dne 11.6.2017.

41. Žalobkyně k provedenímu dokazování uvedla, že těmito důkazy nebyla vyvrácena skutečnost, že policista s číslem helmy B 619 použil těžké křeslo k útoku na žalobkyni. Uvedené videozáznamy se jeví jako nepoužitelné, neboť situace byla natočena z dálky. Ve předu jsou vidět policisté, kteří měří skoro 2 metry, žalobkyni s výškou 160 cm vidět nelze. Má také za to, že tento videozáznam ve spojení s druhým videozáznamem, na němž je zobrazen průběh akce s účastnicí shromáždění, která hrubě nadává policii, měl za cíl očernit věrohodnost výpovědi žalobkyně. Žalobkyni vadí, že je stavěná do situace, s níž nesouhlasí a která je bezpředmětná. Shrnuje, že policie neunesla důkazní břemeno, že by k zásahu nedošlo.

Po provedenímu dokazování žalobkyně s ohledem na skutková zjištění, vyplývající z videozáznamů policie, prokázaná při jednání před soudem, netrvala na nezákonném zásahu do práva shromažďovacího a v závěrečném přednesu formulovala změnu petitu takto :

1. Žalovaný se vůči žalobkyni dopustil nezákonného zásahu tím, že jí v průběhu shromáždění na podporu aktivistů z iniciativy „Obsaď a žij“ napadl dřevěným křeslem.
 2. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení.
42. Zástupce žalovaného se změnou petitu žaloby souhlasil, soud při jednání rozhodl tak, že změna petitu žaloby se připouští.
43. Zástupce žalovaného uvedl, že videozáznam, jím předložený při ústním jednání se zásahu tak, jak byl žalobkyní zúžen na zásah křeslem, netýká, týkal se návrhu ohledně zásahu do shromažďovacího práva. Proto na tomto návrhu důkazu netrval. Uvedl, že jediný videozáznam k časové a místní situaci před půlnocí je ten, který žalovaný předložil s vyjádřením k žalobě. Uvedl, že na základě svědeckých výpovědí, výpovědi žalobkyně, ve spojení s videozáznamem č. 1, bylo prokázáno, že zákrok policie se z hlediska intenzity odehrál naprosto odlišným způsobem než ten, který byl tvrzen v žalobě. Není pravdivé tvrzení, že policie postupovala razantně, včetně toho, že přítomní byli nuceni utíkat. K žádnému nezákonnému zásahu nedošlo, a proto navrhl zamítnutí žaloby i v té podobě, v jaké byla změněna.

IV. Posouzení věci městským soudem

44. Při posouzení, zda se žalovaný dopustil vůči žalobkyni nezákonného zásahu, je třeba předně vyjít ze skutečnosti, že žalobkyně při jednání před soudem v důsledku provedenímu

dokazování videozáznamy policie sama omezila svá tvrzení o nezákonném zásahu toliko na jednání policisty s č. B 619 v situaci, kdy tento měl žalobkyni v seskupení přítomných přihlížejících zásahu vůči aktivistům zasáhnout dřevěným křeslem. Jak vyplývá ze záznamu jednání před soudem, žalobkyně již před provedením dokazování přisvědčila tomu, že policie měla v ten čas a na místě samém důvod k určitému zákroku, k provedení určitých opatření v ulici Hyberská, a za mnohem stěžejnější považovala zásah učiněný vůči její osobě konkrétním policistou a to úderem dřevěného křesla do nohy žalobkyně. Po provedeném dokazování videozáznamy policie pak žalobkyně i procesně omezila rozsah svých tvrzení o nezákonném zásahu pouze na zásah dřevěným křeslem a upravila žalobní návrh tak, že z něj vyjmula návrh na určení, že se žalovaný dopustil nezákonného zásahu tím, že ji uzavřením Hyberské ulice omezil ve shromažďovacím právu a v právu na svobodu projevu. Z procesního hlediska vzal soud tento žalobní návrh za zpětvzetí části žaloby v rozsahu skutkových tvrzení o vytlačování žalobkyně (a ostatních přítomných) z ulice Hyberská, tj. v rozsahu právních tvrzení o zásahu do práva shromažďovacího. Proto v tomto rozsahu byly dány důvody k zastavení řízení dle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.)

45. V důsledku uvedeného soudu zbylo k posouzení, zda vůči žalobkyni došlo k zásahu jednáním policisty označeného B 619 v dané době a v předmětném místě, kdy docházelo k uvolňování prostoru v ulici Hyberská pro vjezd policejní techniky do objektu Senovážná 10 a případně, zda šlo zásah nezákonný.
46. Městský soud má předně za to, že žalobkyně splnila všechny podmínky žalobního tvrzení dle § 82 s.ř.s. pro to, aby soud jí podanou žalobu věcně projednal.
47. Základní právní rámec řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu je dán § 82 s. ř. s., podle něhož platí: *Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
48. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Afs 217/2017 – 34, a tam citovaná judikatura) je namísto ochrany v procesním režimu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).
49. Soud má za to, že splnění některých výše uvedených podmínek (a to z hlediska tvrzení žalobkyně) je v dané věci nesporné. Především je třeba vyjít z toho, že tvrzení o napadení (ataku, dotčení) žalobkyně konkrétním policistou je tvrzením o přímém zkrácení na právech žalobkyně, pokud k němu došlo, bylo zásahem do její tělesné integrity a je splněna i podmínka, že se tak mělo stát postupem policisty jako správního orgánu v širším smyslu při plnění úkolů Policie ČR dle § 2 zákona č. 274/2008 Sb. (při ochraně bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku).
50. Žalobkyně na podporu svého tvrzení, že k zásahu došlo, předložila soudu lékařskou zprávu, z níž vyplývá, že následující den po tvrzeném zásahu (poranění policistou) byla

lékařsky vyšetřena s diagnózou „na L bérce exkoriace vel. 3x2 bez hematomu, mírný otok v podkoží, celkové poranění minimálního rozsahu, nevyžaduje ošetření a další léčbu. Zprávu vyžaduje z forenzních důvodů.“ Poranění způsobené dřevěným křeslem, s nímž policista manipuloval, prokazují rovněž výpovědi svědků, T. F. a F. F., byť jejich výpovědi obsahují rozpory či nepřesnosti v popisu místa, času a způsobu manipulace s křeslem a napadení žalobkyně. Ačkoliv skutečnost a způsob napadení žalobkyně policistou žádný videozáznam nedokumentuje, soud vycházejí z tvrzení žalobkyně, výpovědi svědků a lékařské zprávy považuje za přesvědčivé a mezi účastníky řízení také za nesporné, že v čase kolem 24. Hodiny dne 10. 6. 2017 se na místě (poblíž vchodu do objektu) mezi zúčastněnými (příhlížejícími i policisty) nacházelo dřevěné křeslo, s nímž z důvodu uvolnění vjezdu do objektu určitý policista manipuloval a žalovaný ani nesporně, že při takové manipulaci k určitému dotčení žalobkyně dojít mohlo.

51. Sporná mezi účastníky řízení byla jen podmínka nezákonnosti takového aktu z hlediska dodržení pravidla přiměřenosti dle § 11 zákona o Policii ČR.

Podle § 11 písm. c) zákona o Policii ČR policista a zaměstnanec policie jsou povinni postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

52. Úkolem soudu tedy bylo s přihlédnutím k judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a na základě provedeného dokazování posoudit, zda žalobkyně byla dřevěným křeslem napadena, dle jejího tvrzení jako donucovacím prostředkem k ústupu, a zda se tak stalo způsobem nepřiměřeným v rozporu s ust. § 53 zákona o Policii ČR. V takovém případě by bylo možné kvalifikovat jednání policisty jako nezákonný zásah.
53. Vzhledem k tomu, že tvrzený zásah měl spočívat ve výpadu vůči žalobkyni, v použití křesla jako úderného (donucovacího prostředku) prostředku dle § 52 písm. c) zákona o Policii ČR s důsledkem poranění žalobkyně na noze, městský soud se řídil judikaturou soudů k principům stanoveným v čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina) a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) dopadajícím na případy špatného zacházení (pojmově nelidského nebo ponižujícího zacházení). Dle judikatury Ústavního soudu (srov. nález II. ÚS 1398/17 ze dne 17.10.2017) „nelidské zacházení je takové, které působí buď přímo ublížení na zdraví, nebo intenzivní fyzické a psychické utrpení. Zacházení lze považovat za ponižující, jestliže potupuje nebo pokořuje jednotlivce, neproказuje dostatečnou úctu k jeho lidské důstojnosti nebo tuto důstojnost snižuje či vyvolává pocity strachu, úzkosti nebo méněcennosti, které mohou zlomit morální a fyzický odpor dané osoby. Ponižující zacházení má úzkou vazbu na požadavek respektu k důstojnosti člověka, která nepřipouští, aby orgány veřejné moci s člověkem zacházely jako s objektem. Pokud má konkrétní špatné zacházení spadat do působnosti čl. 3 Úmluvy či čl. 7 odst. 2 Listiny, je třeba, aby přesáhlo určitou minimální úroveň závažnosti“. Za osobu náchylnou k tomu, stát se obětí špatného zacházení pak Ústavní soud považuje tu, která se nachází ve stavu určité bezbrannosti (omezení osobní svobody v podobě zadržení, zatčení, uvalení vazby, detence či uvěznění).
54. Městský soud vzal dále v úvahu již Nejvyšším správním soudem i Ústavním soudem judikovanou zásadu přenosu důkazního břemene, kdy dojde-li ke zranění osob v důsledku policejního zásahu, je na těchto osobách, aby prokázaly, že ke zranění došlo a následně je na policii, aby prokázala, že zranění nezpůsobila nebo ke zranění došlo jinak či ke zranění

došlo v důsledku zákonného, oprávněného použití donucovacích prostředků. Ústavní soud uvedený zásadní princip obrácení důkazního břemene, kterého se dovolává i žalobkyně, tj. principu, že obecně leží důkazní břemeno na tom, kdo tvrdí špatné zacházení, vykládá veden i judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen ESLP) Ústavní soud uvádí, že „*ESLP ve věci Robitsch proti Rakousku zavedl zásadní princip, že pokud stát zadrží oběť v dobrém zdravotním stavu a při propuštění má zranění, pak je na státu, aby poskytl dostatečné a přesvědčivé vysvětlení, jak byla tato zranění způsobena. Jestliže tak stát neučiní, pak to může vést ke shledání porušení čl. 3 Úmluvy Pokud tedy konkrétní osoba vykazuje stopy po úderech poté, co byla pod kontrolou policie, a namítá, že jsou tyto stopy výsledkem špatného zacházení, existuje zde vyvratitelná domněnka, že tomu tak opravdu bylo Důkazní břemeno se v takovém případě přesouvá na stát, aby soud přesvědčil, že se stěžovatelem špatně nezacházel. Tento přesun důkazního břemene ESLP odůvodňuje tím, že policie má konkrétního jednotlivce zcela v moci. Obstarání důkazů o špatném zacházení by pro stěžovatele v takové situaci bylo krajně obtížné. Pokud jsou jedinými svědky oběť a policisté, tak by zpravidla proti sobě stálo osamocené tvrzení stěžovatele a několika policistů-pachatelů a stěžovatel by z povahy věci důkazní břemeno mohl unést jen výjimečně (viz Bartoň, M. a kol., cit. výše, s. 258-259)*“. Ústavní soud se také v rámci zásady obrácení důkazního břemene vyjadřoval k roli lékařské zprávy při poranění, a to tak, že jako důkazní prostředek napomáhá věrohodnosti tvrzení zraněného.

55. Městský soud v Praze shledal, že uvedené principy nelze s ohledem na individuální okolnosti tvrzeného zásahu zcela automaticky, bez přihlédnutí ke konkrétním okolnostem, aplikovat na případ žalobkyně. Žalobkyně jako řada dalších osob dne 10.6.2017 přihlížela zásahu policistů u objektu domu v Senovážné ulici č. 10, a to z místa v ulici Hyberská 4 v době od 23. hodiny. Z jejího tvrzení, z výpovědi svědků, z videozáznamů policie vyplývá, že v té době nebyla v pozici bezbranné osoby, nebyla žádným prostředkem Policie ČR omezena na osobní svobodu, její volbou bylo být přítomna v seskupení dalších osob a zásahu policistů přihlížet, mohla se kdykoliv vzdálit, mohla se účastnit hovoru s policisty, k němuž mezi policisty a přihlížejícími docházelo.
56. Videozáznam předložený žalobkyní nemá žádnou vypovídací hodnotu k tvrzení žalobkyně o napadení policistou, neboť dokumentuje situaci v Hyberské ulici po 1. hodině ranní druhého dne (žalobkyně uvádí 1:30 hod), tj. v době po tvrzeném zásahu vůči žalobkyni.
57. Videozáznam policie č. 1 – důkaz č. 1 dlouho dokumentuje situaci v ulici Hyberská a srocní, zhušťování přihlížejících kolem vchodu před vjezdem policejních aut, uvolňování vchodu před půlnocí a zabírá přítomné osoby s diskutující s policisty. Při promítání záznamu v jednací síni soudu se na záznamu identifikoval toliko svědek F. F. ve světlé čepici vlevo při vchodu do objektu. Záznam dokumentuje klidnou situaci, diskusi přítomných s policisty, příchod policejních těžkooděnců, zajišťujících prostor pro vjezd policejních vozů a vjezd policejních vozů. Na tomto záznamu, kdy žalobkyně i svědci měli stát vedle sebe, nelze žalobkyni ani manipulaci s křeslem zaznamenat.
58. Z videozáznamu č. 2 – důkaz č. 4 pořízeném již po půlnoci lze vidět opět křeslo, používané přítomnými, slovní posměšky některých přítomných vůči policistům (nikoliv žalobkyně a svědků) a opakované výzvy Policie ČR k opuštění ulice. Tento videozáznam byl

žalovaným předložen k tvrzení žalobkyně o porušení práva shromažďovacího a ke způsobu vyklizení ulici Hybernská policisty. Na videozáznamu se poznal toliko svědek F. F. podle světlé čepice. V té době mělo jít už o situaci po zásahu křeslem.

59. Z uvedených videozáznamů vyplývá, že situace kolem objektu Senovážná 10 u vchodu z Hybernské 4 byla po celou dobu zásahu dokumentována, shluk přihlížejících a přítomnost policistů včetně kordonu těžkooděnců, který vytvářel volný prostor mezi přihlížejícími před vchodem pro vjezd policejní techniky, nevypovídají o razantním zásahu policie vůči přítomným a již vůbec nezaznamenávají napadení žalobkyně dřevěným křeslem. Situace se jeví spíše jako uvolňování prostoru pro vjezd policejních vozidel za situace těsného shluku přihlížejících po obou stranách vjezdu, který stěží dovoluje rázný útok proti žalobkyni, ostatně žalobkyně v žalobě tvrdí různé „rozejití“ policisty proti ní a při jednání před soudem „útok“ proti ní, svědkyně T. F. a svědek F. F. vypovídají o „naběhnutí a natlačení žalobkyně na zeď“, resp. o „přizvednutí křesla a natlačení žalobkyně na zeď“. Přitom svědkové tvrdí, že stáli po stranách žalobkyně, žalobkyně uváděla, že stáli v druhé řadě za ní, ona stála v 1. řadě za kordonom policistů, dle svědka F. F. měla žalobkyně stát u zdi a došlo k jejímu natlačení na zeď, přitom videozáznam dokumentuje těsný shluk lidí jak u zdi, tak po stranách vchodu. Z výpovědi svědků i žalobkyně tak nevypývá, jaký prostor dovolil dotčenému policistovi, aby se rázně rozešel proti žalobkyni a tu dřevěným křeslem jako donucovacím prostředkem udeřil. Videozáznam dokumentující husté seskupení osob kolem vchodu a oddělených poté kordonom policistů nesevřčí o možné razantní manipulaci s křeslem vůči žalobkyni. Svědkové rovněž vypověděli, že policista vlastně křeslo uchopil, držel je před sebou a natlačil jej žalobkyni na nohu a pak jej položil.
60. Skutečnosti zjištěné provedeným dokazováním soud také hodnotil na pozadí lékařské zprávy o tom, že žalobkyně při lékařském vyšetření, k němuž se dostavila hned následující den, vykazovala zanedbatelné či jen marginální tělesné zranění, nedosahující ani síly hematomu, přičemž ošetření si vyžádala z forenzních důvodů. Protože lékařská zpráva byla vyhotovena následujícího dne po zásahu, soud nepovažuje za nevěrohodné, že žalobkyně utrpěla předmětné zranění v místě a čase zásahu, nicméně nepovažuje za prokázané a s ohledem na situaci v místě shluku osob včetně mírného chování policistů v čase od 23. hodiny a následně, kdy ke zranění mělo dojít, ani za přesvědčivé, že by ke zranění dřevěným křeslem došlo v důsledku *napadení* žalobkyně pro účely jejího donucení k ústupu. To také v případě, kdy žalobkyně i svědek F. F. uváděli, že výzvy policistů uposlechli a odcházeli. Uvedené nesevřčí o potřebě donucovacího prostředku vůči žalobkyni a v takové intenzitě, která by přesáhla určitou minimální úroveň závažnosti jednání policisty. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek 6 As 255/2014) je třeba situaci zásahu posuzovat vyváženě.
61. Nejvyšší správní soud v obdobné věci zásahu při vystěhování squotu Milada (ve vile Milada v Praze 6) judikoval, že celou situaci zásahu je třeba posoudit vyváženě. Vyslovil, že „*policie si musí zachovat vysokou míru akceschopnosti při ochraně práv osob a veřejného pořádku. Nelze proto klást na policejní rozhodování v terénu nadměrné a nerealistické požadavky, neboť to by mohlo mít do budoucna rdousící dopad na policejní iniciativu..... Určitou míru disproporce zásahu lze akceptovat a přičíst ji na vrub omezené době pro rozhodování a vypjaté situaci. Nelze podceňovat ani potřebu působit na adresáty zásahu jako*

autoritativní těleso, což je role, která policii též k efektivnímu plnění jejích funkcí přísluší, na straně druhé by pro závěr o oprávněnosti zásahu nestačilo, pokud by byl odůvodněn jen snahou policie neztratit tvář a vynutit splnění neadekvátního nebo nerozumného ultimáta. Balancovat mezi těmito dvěma extrémů však nelze bez zvážení veškerých okolností svědčících pro a proti provedení zásahu.....“

62. V souzené věci má soud za to, že ze strany Policie ČR, resp. určitého jejího příslušníka nedošlo k neadekvátnímu a razantnímu opatření, ale k opatření, které za daných okolností - shluku osob, noční době a zákroků policie na několika místech (situace na dvoře a na střeše objektu ohledně aktivistů, zajištění příjezdu policejních vozidel do objektu a uvolňování vchodu od shluku lidí) bylo možné, ne-li předpokládat, pak alespoň přijímat. Celá situace se spíše jeví tak, že pro účely uvolnění prostoru pro vjezd policejních vozů mohlo dojít k odstraňování překážky, kterou bylo dřevěné křeslo, přičemž manipulace s tímto křeslem ve shluku lidí kolem vchodu, kolem křesla a za kordonem policistů mohlo způsobit dotčení žalobkyně nikoliv křeslem jako nepřiměřeným donucovacím prostředkem k ústupu žalobkyně, ale touto věcí jako překážkou při jejím odstraňování a uvolňování prostoru pro průjezd vozidel. Tomu nasvědčuje i stav minimálního zranění žalobkyně konstatované v lékařském nálezu.
63. Skutečnosti, že žalobkyně nebyla v daném místě a čase v pozici bezbranné nebo zadržené osoby bez svobody pohybu a možnosti se bránit důkazními prostředky (zde navrhovala slyšení svědků), že lékařskou zprávou neprokázala závažnost zranění, která by odpovídala nepřiměřenému napadení a dále, že vše se událo ve shluku více osob, neumožňujícím detailní záběry situací, pak nasvědčují i tomu, že v dané věci není na místě lpět na zásadě obrácení důkazního břemene.
64. Ústavní soud se ve výše citovaném nálezu vyslovil i k významu chybějícího videozáznamu v případech jejich obtížnější konkrétní proveditelnosti. Uvedl, že „i přes *silné judikatorní doporučení Ústavního soudu natáčet zákroky, které jsou již z povahy věci konfliktní, je totiž třeba zdůraznit, že nejde o zákonný požadavek, který je nutné paušálně aplikovat ve všech případech podobných zákroků. Konkrétní okolnosti věci mohou naopak vést k závěru, že pořízení videozáznamu bylo velmi obtížné proveditelné anebo nebylo možné vůbec*“. V této věci žalobkyně byly videozáznamy Policie ČR pořízeny a svědčí o umírněném provádění opatření Policie na místě samém, vzdor chování některých přítomných agresivních osob, k nim však žalobkyně a svědci nepatřili, a jak uvedla žalobkyně před soudem, s jejichž chováním nesouhlasila. V této věci žalobkyně, obdobně jako ve věci řešené Ústavním soudem (věc *squotu Milada*) zákrok probíhal ve tmě, dále probíhal ve větším shluku přihlížejících lidí za kordonem policistů, kdy bylo zapotřebí zabírat a zdokumentovat celý prostor před vchodem do objektu a ulici a kdy nebylo možné předvídat, natož v davu lidí zachytit pouhý dílčí konflikt mezi žalobkyní a jedním policistou. Tento konflikt se měl navíc odehrávat ohledně křesla stojícího blízko vchodu, u vrat nebo u zdi, tj. v místech, které není na záznamu vidět a nacházelo se zřejmě ve shluku lidí u vchodu či u zdi při vchodu do objektu. Takový dílčí a zejména vypovídající záběr o tom, zda a jakým způsobem ve shluku lidí k ataku mezi dvěma jedinci došlo, by tak byl pouze náhodný a nelze Policii klást za vinu, že takový záběr mezi přihlížejícími nepořídila. Proto soud v této věci uplatňuje a sdílí názor Ústavního soudu, že z hlediska přenosu důkazního břemene ne v každém případě lze přisuzovat chybějícímu videozáznamu kritickou důležitost, a

názor Nejvyššího správního soudu, že při určitých podmínkách v terénu, nelze na policisty klást nepřiměřené a nereálné požadavky, to ani v případě dokumentace zásahu.

65. Ze všech výše uvedených důvodů Městský soud v Praze neshledal, že by jednání policisty č. B 619 spočívající v manipulaci s křeslem a přitlačení žalobkyně na zeď s důsledkem zranění minimální intenzity vykazovalo znaky použití donucovacího prostředku dle § 52 písm. c) zákona o Policii ČR, a nemůže obstát tvrzení žalobkyně, že šlo o nepřiměřený a tudíž nezákonný zásah v rozporu s ust. § 53 zákona o Policii ČR.

Soud ve věci neprovedl dokazování články z tisku ohledně zásahu, uvedené jako důkaz č. 2.-3. na videozáznamu policie a fotodokumentací dřevěného křesla v ulici v denní době před zásahem Policie, předloženou žalobkyní, neboť tyto důkazní prostředky neměly vypovídací hodnotu k době a místě konkrétního tvrzeného zásahu vůči žalobkyni po 23. hodině a mezi účastníky řízení bylo nesporné, o jaký zásah v ulici Hyberská šlo a že dřevěné křeslo se v místě zásahu před vchodem do objektu nacházelo. Soud dále neprovedl žalobkyní navrhaný výslech K. M. K., neboť ta měla vypovídat k bodu 10.-11. žaloby, tj. k rozsahu tvrzení o zásahu do práva shromažďovacího a do práva na svobodu projevu, které žalobkyně následně vzala zpět a na tomto zásahu netrvala.působu , které žalobkyně. Soud rovněž shledal nepotřebným výslech L. Z., která měla vypovídat k době před účastí žalobkyně na shromáždění, a to ohledně dobrého zdravotního stavu žalobkyně před jejím poraněním křeslem, neboť soud ani žalovaný nezpochybňuje tvrzení žalobkyně o poranění žalobkyně v daném místě a čase.

66. Na uvedeném nemůže nic změnit ani tvrzení žalobkyně o její vypjaté psychické situaci po tvrzeném počinání policisty. Soud k tomu uvádí, že předmětem posouzení, zda šlo či nešlo o nezákonný zásah, byla objektivní situace, která se vyskytla na místě samém a byla zapříčiněna řadou okolností ohledně zásahu proti aktivistům, opatřeními Policie ČR při zajišťování průjezdu do objektu a veřejného pořádku za nočních podmínek, nikoliv subjektivní vnímání této situace žalobkyní. Byť soud chápe tvrzené rozrušení žalobkyně, která se možná poprvé střetla s iniciativami a autoritativním působením určité složky Policie, nelze její subjektivní pocity považovat za důkaz o nepřiměřeném zásahu. Ostatně i určité disproporce a rozpory ve výpovědi svědků (např. F. F., že po odložení křesla utíkali, nebo, že odcházeli, když vjíždělo policejní vozidlo či že vlastně mohli volně odejít, když to křeslo odložili), svědčí o tom, že žalobkyně společně se svědky spíše ze subjektivních důvodů – obav či neznalosti možného jednání policie, kroky příslušníka Policie ČR vnímali a hodnotili jako nečekané a negativní.

V. Závěr

67. Ze shora uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žalovaný se tvrzeného nezákonného zásahu vůči žalobkyni nedopustil, a proto v rozsahu vymezeném změnou petitu žaloby ve výroku pod bodem I. žalobu jako nedůvodnou zamítl.
68. Ve výroku pod bodem II. řízení o žalobě v rozsahu tvrzení o nezákonném zásahu do práva shromažďovacího po úpravě žaloby a zpětvzetí tohoto žalobního tvrzení soud řízení podle § 47 písm. a) s.ř.s. zastavil.

69. Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, soud jí proto nepřiznal náhradu nákladů řízení a žalovanému žádné náklady nad rámec běžné činnosti v souvislosti s řízením u soudu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 18. leden 2019

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu